



SUOMEN AKATEMIA

Lausunto AKA/8/00.03.20/2012 1(1)

11.04.2012

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Meritullinkatu 10
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntö OKM/8/010/2012

Ehdotus yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta ja opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä

Yhä kasvava tutkimuksen kansainvälisyys merkitsee sekä yhteistyömahdollisuuksien että kilpailun lisääntymistä. Entistä useammin resursseista kilpaillaan kansallista tasoa laajemmin ja tutkimuksen tason mittaus perustuu kansainväliseen vertailuun. Kansainvälinen kilpailu on pääsääntöisesti kovempaa kuin kansallinen, mutta jaossa olevat resurssit saattavat Suomeen verrattuna olla suuria. Suomen tutkimusjärjestelmän käytettävissä olevien henkisten ja rahallisten resurssien sekä tutkimuksen tason kannalta on erinomaista, että perusrahoituksen laskentakriteerit entistäkin tehokkaammin kannustavat tieteellisesti korkeatasoiseen tutkimukseen ja kansainvälisen rahoituksen hankkimiseen.

Suomen Akatemia pitää ehdotuksen keskeisiä uudistuksia laadun, tuloksellisuuden ja kansainvälistymisen merkityksen lisäämisestä hyvinä. Akatemian näkökulmasta erityisen merkittävä ja oikeansuuntainen parannus nykyiseen rahoitusmalliin on laadukkaimpien julkaisujen painotus.

Kuten Akatemia joulukuussa 2011 lausui, Akatemian, Tekesin ja yritysrahoituksen sijoittaminen samaan kategoriaan ei ota huomioon rahoitusten periaatteellista eroa. Akatemian rahoitus kertoo yksiselitteisesti tutkimuksen laadusta. Tekesin ja yritysten rahoitus painottaa tutkimuksen teknologisesti-taloudellista relevanssia. Olisi selvempää, että näitä ei niputettaisi yhteen, vaikka ne kaikki pitää ottaa mallissa huomioon. Akatemian huolena on, että tältä osin rahoitusmalli vähentää tieteellisen tutkimuksen asemaa yliopistoissa.

Kaiken kaikkiaan Suomen Akatemia pitää ehdotettua rahoitusmallia nykytilanteeseen (haasteena: mittaaminen, indikaattorien kehitysvaihe, tietopohjan puutteet) nähden onnistuneena kompromissina.

Ylijohtaja, tutkimus

Tiedeasiantuntija

Riitta Mustonen

Anne Heinänen